

A KISZ és a reformok

„A KISZ mutasson fel értékeket!”

Lépésenkész. A jelen gazdaságpolitikai szótárából jól ismert kifejezéssel jellemezhető a politikai életünkbe is „begyűrűző” reformfolyamat, melynek keretében a Kommunista Ifjúsági Szövetség is kénytelen megtenni a megújulást ígérő nagy lépést. A szándék a KISZ XI. kongresszusán már megfogalmazódott, de az erőfeszítést sejtető mozdulat, a „nagy lépés” várat magára. A magyar ifjúság egyetlen politikai szerve-

zete megpróbál kilábalni néhány éve tartó válságából: a „Jövönk a tét!” jelszóval fémjelzett felhívással fordul a fiatalokhoz, a valódi reformok melletti kiállásra szólít. Lapunk hasábjain a KISZ KB felhívása mellett közöljük az Egyetemi-Főiskolai Tanács gyöngyösi táborának állásfoglalását is. E réteg-állásfoglalás célja, hogy kézzelfoghatóbbá tegye a KISZ „önreformáló” szándékát azzal, hogy megfogalmazza mi az,

amit ezentúl másképpen kellene csinálni, mi is tulajdonképpen az egyetemi-, főiskolai hallgatók ténnyalója.

„Lépésenkész” lehet a mottója annak az ifjúsági szövetség választási lehetőségeit feszegető eszmecserének is, melyet most indítunk útjára. A felsőoktatási intézményekben tanulókat és a fiatal oktatókat megyei szinten képviselő rétegtanács elnökének véleményét már megkérde-

tük. Következő számunkban az intézményi KISZ-titkárokat invitáljuk kéregetésbeli kerekasztalunk köré, hogy mondják el álláspontjukat a „vérfriessítő” reform esélyeiről, vázolják föl egyetemük vagy főiskolájuk ifjúsági szervezetének politikai programját, melylyel belső gondjaik megoldására törekednek. Örömmel fogadjuk a KISZ jövőjéről kezdeményezett vitához kapcsolódó hozzászólásokat.

Az utóbbi időszak tapasztalata: deffenzívába szorult az ifjúsági szervezet a felsőoktatási intézményekben. A KISZ megújulási kényszere új gondolatokat vet fel a fiatal politikusok között, új módszereket követel az ifjúsági mozgalomban. Erről kérdeztük a megyei egyetemi-, főiskolai rétegtanács elnökét, *Kozma Józsefet*, a JATE Geometriai tanszékének tanársegédét.

— *Mióta működik a rétegtanács?*

— A Kommunista Ifjúsági Szövetség Csongrád Megyei Bizottsága mellett 7 esztendeje dolgozik az egyetemi-főiskolai rétegtanács. A tagokat és a vezetőket a megyei küldöttgyűlés választotta meg. Úgy tudom, az elsők között voltunk, akik az ifjúsági szervezeten belül e koordináló testület létrehozásával formálisan is hangsúlyoztuk rétegerdekeinket. Ez persze összefüggött a KISZ jogainak gazdagodásával, s azzal, hogy az ifjúság szervezetének a politikai életben elfoglalt helye jelentősebbé vált. Akkor az országos problémákat megyei szinten is érdemes volt megvitatni, illetve az intézményi közgondolkodás regionalissá fejlődött.

— *Milyen konkrét feladatok megoldása kapcsolódik a testület eddigi történetéhez?*

— A rétegtanács kezdetben csak tanácsadó jelleggel működött. Később, a felsőoktatásban végbement folyamatok eredményeként, aktív, politikai fórummá vált, önálló feladatokkal és hatásköri listával rendelkezett. Így például a felsőoktatáshoz kapcsolódó témák megvitatása előtt a párt és tanács testületek véleményüket, állásfoglalásukat kérték; sokféle, az egyetemek, főiskolák mindennapjaihoz kapcsolódó aktuális ügygel (első mezőgazdasági munka, építőtáborok, ideológiai kérdések) foglalkoztunk; kiemelt rendezvényeket (FIN) hangoltunk össze. Egészen 1984-ig dolgoztunk így. Az akkori, Gödöllőn rendezett országos ifjúsági parlamenten azonban kiderült: hiába progresszív az egyetemi hallgatóság, ha a továbblépéshez szükséges „elrugaszkodási pont” (a mi esetünkben a felsőoktatásról hozott MSZMP politikai bizottsági határozat teljesítése) a valóságban nem létezik. Így, talaját veszítve az ifjúsági szervezet már nem tudott sikereket felmutatni, tömegeket is mozgósító célokat megfogalmazni. Ebből pedig az következett, hogy csökkent az aktivisták és a tagok száma, visszaesett a vezetés színvonala, a fiatalok politikai szervezete leszálló ágba került.

— *A KISZ helyzetének ilyen változása hogyan módosította a rétegtanács szerepét?*

— A szövetség problémáinak növekedésével az intézmények egyre jobban befelé fordultak, a rétegtanács működése formálissá vált, üléseinak hatékonysága csökkent.

— *Mi lehet a megújulás útja?*

— A KISZ mutasson fel értékeket, foglalmazzon meg olyan konkrét feladatokat, melyhez az egyes ember kapcsolódhat! De ez nem tételhezeti fel pusztán az egyén

„mozgalmi hevületét”, csak a szakmához, a rétegerdekekhez kötődnet. A rétegtanács tevékenységének megerősítésére másfél éve fogalmazódott meg az igény. Arra törekszünk, hogy a felsőoktatási KISZ-szervezetek támogatásuk egymást. Ezért a rétegtanács összehangolja tevékenységüket: az egységes vezetőképzés megszervezésével vagy azzal, hogy közösen döntünk a kitüntetések odaítéléséről, koordináljuk a sport és egyéb rendezvényeket és fejlesztjük ezek profilját. Ilyen irányú célkitűzéseink közé tartozik, hogy közös álláspontot alakítsunk ki olyan kérdésekben, melyek túlmutatnak egy-egy intézmény látókörén: szabályzatok megalkotása; közös kollegiumi férőhely-gazdálkodás; illetve alberti és munkaközvetítő iroda kialakítása; szakmához kapcsolódó diákszervezetek létrehozása. Azt szeretnénk, hogy megismerjék egymást a szomszédos iskolák hallgatói, hogy végre kialakuljon az oktatási intézményen kívüli közgondolkodás. A felsőoktatási ifjúsági mozgalom megújulásának másik forrása az lehet, hogy ha nyitunk a szomszédos rétegek felé, ha közös cselekvési lehetőséget találunk a középiskolások és az értelmiségi fiatalok között. Arra gondoltunk, hogy az egyetemisták és a főiskolások például vezetőként, vagy idősebb „haverként” bekapcsolódhatnak a diákmozgalom szervezésébe, szakmai táborok, esetleg környezetvédelmi klubok irányítását vállalhatnak, mentálhigiénia előadásokat tarthatnának a középiskolásoknak. Így a KISZ-tag hallgató leendő szakmáját gyakorolva kipróbálhatná önmagát, s hozzájárulna a diákmozgalom izmosodásához is. Ez értelmiségi réteggel azért lenne hasznos az együttműködés, mert jobban felkészülhetnénk arra, ami az iskolapad elhagyása után ránk vár, de előkészíthetnénk azt is, hogy a hallgatóként kedvelt (közhasznú) munkánkat később folytathassuk.

— *Mi szükséges a tervek megvalósításához?*

— Ahhoz, hogy a rétegtanács megtalálja helyét ebben az új helyzetben, a KISZ irányításában minőségileg új elemeknek kell megjelenniük. Fontos lenne, hogy az egyetemi-főiskolai központokban információs bázis alakuljon, vagyis ne csak a fővárosban lehessen a munkánkhoz szükséges hiranyagot begyűjteni. Terveink valóságossá válása feltételezi, hogy ez a testület két ülése között is működjön, azaz jó lenne, ha a KISZ megyei apparátusának egy tagja csak a rétegtanács irányításával foglalkozna. Segítené munkánkat, ha önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkezne. E konzultatív testület erősítése egyébként nem magyarországi „találmány”, a környező országok (Jugoszlávia, Csehszlovákia) gyakorlatából sokat tanulhatnánk.

— *A fenti elképzelések valóra válásának mi az esélye?*

— A KISZ válságos helyzetben van. Léni kell, más lehetőség nincs. Vagy az elmondottak szerint dolgozunk, vagy...

Ü. I.

„Jövönk a tét!”

A KISZ Központi Bizottságának felhívása

Fiatalok!

Történelmi sorsfordulót élünk. Nehéz, fájdalokkal is járó fejlődés útjára lépünk, mely biztató kilátást ígér, vagy a mi korosztályunk számára ismeretlen társadalmi-gazdasági bizonytalanság jelenti jövőnket? Másképpen fogalmazva: képek vagyunk-e új lendületet venni, vagy lemaradunk az egyre kiélezettebb nemzetközi versenyben? E kérdésekre a válasz még nem dől el. Szándékunk egyértelmű, de az igazi felelet a mindennapi cselekvésben születik.

Ne várjunk másra!

Többségünk tenni akar, vitatkozik, bírál, változásokat sürget. Sokan viszont a kivárást, a közéletből való kivonulást választják, nem hisznek a cselekvés értelmében. A „majd csak lesz valahogy”, a „ha más nem tesz, akkor én sem”, a „nem rajtam múlik” szemlélete azonban nem hozhat eredményt. Sorsunkért felelünk! Nem lesznek kedvezőbbek a feltételek! A küzdelmet más nem vívja meg helyettünk. Saját magunk és környezetünk alakításáért vállalni kell a harcot!

Cselekednünk kell!

Cselekvésre hívjuk tagjainkat, minden fiatal. Vegyünk részt

az MSZMP KB novemberi határozatának végrehajtásában! Erdekünk a társadalmi és gazdasági reformok továbbvitele. Változtatni kell dolgainkon; a mi felelőségünk is, hogy sikerül-e. Ismerjük és ismertessük meg a párt határozatát, a társadalmi-gazdasági program lényegét. Készüljünk fel a megvalósítás során várható ellentmondásokra, konfliktusokra! Ertessük meg, mit jelent és mit követel munkahelyünkön és országosan a teljesítményen alapuló megméretés, a műszaki fejlesztés gyorsítása, a nagyobb nyilvánosság és a demokrácia!

Vállaljuk jövőnk érdekében napjaink konfliktusait, a munkaerőátcsoportosítást, a bérek differenciálását!

Gyűjtsük össze környezetünkben a továbblépést szolgáló elgondolásokat! Teremtünk fórumokat ezek megvitatására! Lépjünk fel a fejlődést gátló tényezőkkel, a döntések halogatásával, az elvtelen megoldásokkal szemben! Ne tűrjük a korrupciót!

Dolgozzunk ki javaslatokat, programot: mit és hogyan kell észszerűbben, hatékonyabban tenni, mit kell változtatni környezetünkben; milyen helyi és országos döntésekre van szükség-

günk! Használjuk fel erre taggyűléseinket és a nyilvánosság fórumait!

Dolgozó fiatalok!

Jövönk a termelésben dől el. Előrelépni csak akkor tudunk, ha a munkahelyeken és az országban nagyobb lesz a rend, ha valamennyien jobb és felelősebb munkát végzünk. Ne hagyjuk, hogy a lézengők, a lógók, a kötelességüket mulasztók — órábérben, havi fizetésben, vagy a teljesítménylapok meghamisításával — ugyanolyan anyagi elismerésben részesüljenek, mint azok, akik lelkiismeretesen dolgoznak!

Ne tűrjük az anyaggal és az emberi munkával való pazarlást! Erősítsük a dolgozó tulajdonosi szemléletét! Támogassuk a fiatalok körében az önképzést, az új szakmák elsajátítását, a vállalkozói magatartást! Becsüljük jobban a szakmai tudást, hiszen termékeink értéke ezáltal nő a piacon!

Középiskolások! Egyetemisták, Főiskolások!

Ismerjük meg jobban társadalmi kör-

nyezetünket, választott pályánk körülményeit! Keressük mi is, miképpen tudunk hozzájárulni a nagyobb teljesítményekhez! Alkotó versenyre készüljünk, arra, hogy boldogulni csak tehetségünk, tudásunk javát adva fogunk. Az iskolai élet, az oktatás fejlesztése során ezt az érdeklődést képviseljük.

KISZ-szervezetek!

Kezdeményezéseikkel a helyi párt-alszervezetekhez és az irányító KISZ-bizottságokhoz forduljatok! Az országos döntést igénylő javaslatokat közvetlenül a KISZ Központi Bizottságának juttassátok el!

A hozánk érkező vélemények, elgondolások alapján javaslatokat dolgozunk ki, és a nyilvánosságot vállalva a Párt Központi Bizottságához és a kormányhoz továbbítjuk azokat.

Fiatalok!

Hazánk és a szocializmus jövőjének alakításában, a párt programjának megvalósításában helyünk és felelőségünk van.

A MAGYAR KOMMUNISTA IFJUSÁGI SZÖVETSÉG KÖZPONTI BIZOTTSÁGA

Az EFT táborának állásfoglalása a KISZ KB felhívásával kapcsolatban

A felhívás számunkra a KISZ kongresszus progresszív rétegtanácsának megerősítését és következetes továbbvitelét jelenti. A rétegtanács elsősorban a felsőoktatás belső viszonyainak alakítására vonatkozik, de most a felhívás alapján választ kell keresnünk a gazdasági reform továbbvitelének, a politikai in-

tézményrendszer korszerűsítésének, az értelmiség társadalmi helyzetének, és a képzési feltételek javításának, életünk megóvásának a felsőoktatás túlmutató kérdéseire is.

Fontosnak tartjuk, hogy a KISZ-szervezetek politikai programjuk kidolgozása során foglalmazzanak meg javaslato-

kat, foglaljanak állást ezekben a kérdésekben és tagjaink véleményét képviseljék minden fórumon.

Ebben a munkában nélkülözhetetlen, hogy az intézményi KISZ-szervezetek megismerjék a KISZ központi szerveinek és testületeinek érdeklépviseleti és programalkotó tevékenységét,

hogy azok működésük során következetesen éljenek a nyilvánosság eszközeivel.

A KISZ KB Egyetemi Főiskolai Tanácsa az intézményekben megfogalmazott vélemények és javaslatok alapján összegezza, képviselje és hozza nyilvánosságra a réteg álláspontját.